

vilde jeg have Klarhed over, hvorledes den højtærede Ministers Stilling til Friskolen var — Møborg-Sagen er ingen lokal Sag —, dels vilde jeg tage Spørgsmaalet om Religionsundervisningen op til Drøftelse her i Tinget. Jeg mente, det kunde gøres, uden at der blev vakt alt for megen Strid, og uden at man skadede det, som er det væsentlige i dette Øjeblik. Naar jeg nu taler om Friskolen, glemmer jeg ikke Folkeskolen, og jeg siger ogsaa, at det er det vigtigste, at den er saa god som muligt. Jeg vil her sige, at jeg tror ikke, det vil være heldigt at tage Religionsundervisningen ud af Skolen, det er ikke rigtigt for Børnenes Skyld og heller ikke for Lærernes. Mange Lærere vilde, hvis man tog dette — skal jeg kalde det Fag — fra dem, føle det, som om man tog Sjælen ud af deres Undervisning, som om de da ikke kunde give noget af dem selv. Men jeg tror rigtignok, at der trænges til en hel anden Ordning af den Undervisning end den nuværende. Jeg kunde ønske, at Lærebogen blev taget fra Børnene og lagt i Lærerens Haand. Det er ikke en Bog for Børn, men det er en udmærket Bog for voksne, og jeg kunde ønske, at den bibelske Historie og intet andet blev Grundlaget for Religionsundervisningen. Lærebogen forstaar Børnene ikke, og jeg synes, det er Synd mod Børnene at lade dem lære den, naar de ikke forstaar den. De helligste Sandheder skal ikke læres udenad paa Remse, men skal komme til Børnene som et Livsvidnesbyrd. Utvivlsomt er mange her i Tinget enige med mig deri. Jeg maa maaske gøre opmærksom paa en Udtalelse, som det ærede Medlem for Ringkøbing Amts 1ste Valgkreds (J. C. Christensen) fremkom med ved en Skoledebat i Samlingen 1895—96. Under denne Debat sagde det ærede Medlem følgende, som jeg ganske kan underskrive: „Naar Religion imidlertid her er opført som et Fag, kunde jeg meget ønske, at man havde sat bibelsk Historie i Stedet og intet andet. Den Undervisning, vi har trindt omkring i vort Land i Lærebog eller Katekismus eller Dogmatik, eller hvad man nu vil kalde det, tror jeg i mange Tilfælde gør lige saa megen Skade som Gavn. Stærkere vil jeg ikke udtale mig derom, men jeg har i alt Fald ved at besøge fem Skoler faaet det Indtryk, at det vilde være til stort Held baade for Lærerne og Børnene, hvis Lærebogen var udelukket af Skolen“. Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) udtalte sig paa lignende Maade — jeg har desværre ikke hans Ud-

talelser hos mig lige i Øjeblikket. Dette kan jeg fuldt ud underskrive, men jeg kunde ogsaa være med til at forhandle om en Ordning, derjer endnu videre gaaende. Det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds har flere Gange — jeg tror saa tidligt som i 1895—96 og saa sent som i 1912 — gjort sig til Talsmand for en Ordning, som gaar ud paa, at det skal staa Forældrene frit for, om de vil lade deres Børn deltage i Religionsundervisningen, og at Religionsundervisningen skal henlægges til bestemte Timer, Begyndelses- eller Slutningstimer. Jeg siger, at jeg kunde meget vel være med til at forhandle om dette Spørgsmaal, hvis der kan findes en praktisk Løsning derpaa, idet det er min Overbevisning, at Forældrene her har større Ret over deres Børn end Staten, og dette Synspunkt, ved jeg, har mange Talsmænd her i Landet ogsaa indenfor det Parti, jeg tilhører. Flere af dette Tings Medlemmer tilhørende Venstre stemte i 1895—96 for det af det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds stillede Ændringsforslag, jeg skal nævne de ærede Medlemmer fra Give (N. C. Jensen), Frederikshavn (Thomas Larsen), Holstebro (Mølgaard-Nielsen), Frøstrup (Nørhave) og Landstingets nuværende højtærede Formand (A. Tomsen). Og flere Medlemmer af Venstre, som nu ikke længere er Medlemmer af Rigsdagen, stemte for det; maa jeg nævne enkelte Navne: Kødte, Moestrup, Rasmus Nielsen (Herning), Thomas Nielsen og Rosager, og der var maaske flere. Jeg kunde tænke mig, at nogle vilde sige: Gennemfører man den Ordning, vil der være mange Forældre, der slet ikke vil lade deres Børn gaa med til Religionsundervisningen. Det tror jeg ikke paa, jeg ved ikke, hvorvidt ærede Medlemmer har lagt Mærke til, at mange Forældre, som ikke har det mindste med Kirken at gøre, alligevel lader deres Børn døbe. Det er ikke alene en Vane, de derved følger, det er meget, meget mere. Det er hos Forældrene en smuk Følelse af, at der dog maaske i det, de ikke kender tilfulde, kunde være en Rigdom, som de ikke tør undlade at lade deres Børn faa Del i. Paa samme Maade tror jeg, det vil gaa her. Jeg tror, det vil blive meget faa Forældre, som vil unddrage deres Børn Religionsundervisningen i Skolen, hvis den er god, idet de vil sige som saa: Vi har ikke megen Forbindelse med det, men der kan dog være en Rigdom deri, som vi ikke tør unddrage vore Børn. Ærede Medlemmer bedes undskyldte, at jeg har drevet saa